

קינון נדיר

לאחרונה נצפה באתר אגמון החולה, זוג דאות שחורות כתף, עוף דורס מאפריקה ומאסיה הנחשב למבקר נדיר מאוד בישראל. ההתרגשות הרבה מהופעתם ומהחלטתם לקנן כאן גברה אך יותר לאחר שהם נצפו מזדווגים, והשיא הגיע בדמות ארבעה גוזלים בריאים שכבר פרחו מקנם. דרור גלילי מציג תיעוד מצולם של קינון ראשון מסוגו בישראל

צילם: דרור גלילי

- ↗ הדאה מביאה נברן שצדה לקן
- ← צמד הדאות בעת הזדווגות
- ↓ שלושה מהגוזלים בקן

דאה שחורת כתף. מבקרת נדירה מאפריקה

הדאה שחורת כתף היא עוף דורס קטן ממשפחת הניציים שאינו גדול בהרבה מהבז המצוי. כמו הבז המצוי, היא נוהגת לצוד על ידי רפרוף. המין נפוץ בערבות עשבוניות עד אזורים מדבריים למחצה, במדבריות מדרום לסהרה באפריקה, לאורך עמק הנילוס ובאסיה הטרופית. בעשורים האחרונים המין מרחיב את תפוצתו לתוך אירופה ומקנן כיום בספרד, בפורטוגל ומתחיל להופיע גם בדרום צרפת. באסיה ניכרת התפשטות מערבה והמין החל לקנן סביב המפרץ הפרסי. ייתכן שההופעה בישראל היא חלק מהרחבת תפוצה זו.

המין, המתמחה בציד מכרסמים (אך גם חרקים כחגבים וחרגולים או זוחלים קטנים), מנצל ככל הנראה את התפשטות החקלאות ואת הפיכת בתי גידול טבעיים לשדות מעובדים אינטנסיבית הגורמים להתרבות המכרסמים כדי להרחיב את תפוצתו. מלבד הופעתו המרהיבה והחיננית בנוף - הוא נחשב למדביר ביולוגי רצוי ומבורך.

הופעתה של הדאה שחורת כתף באזורים עם חקלאות וגידולי שדה נרחבים בארץ והתבססותה בעמק החולה העשיר בנברני השדה אינה מפתיעה. זהו אינו מין נודד טיפוסי אך תנועות קצרות טווח עשויות להתרחש כתגובה לתנאי מזג אוויר.

שני בני הזוג זהים במראה וניכרים בכנפיהם הארוכות והבהירות (לבן ואפור עם כתמים שחורים על כתפיהם) ובזנב ישר וקצר. הם נוטים להתקבץ ללינה של עד עשרות פרטים על עצים גדולים, ולהבדיל מהבזים, המין הזה שקט למדי. הקינון של הדאה היה על עץ דולב שניטע בשטחי אגמון החולה (קק"ל) באזור סגור לביקורי קהל. מאז ראשית הקינון של הדאות באתר נערך אחריהן מעקב מסודר על ידי צפרים וקק"ל נמנעה מדיווח כדי למנוע הפרעות. לשמחת כולם הקינון הסתיים בהצלחה וארבעת הגוזלים מעופפים כעת באזור לצד הוריהם.

➤ דאה וגוזל בוגר
→ הדאה נלחמת בעורב אפור
↙ הדאה היא עוף דורס בגודל 28-35 ס"מ. שני בני הזוג זהים במראה וניכרים בכנפיהם הארוכות והבהירות. הדאה בעלת ראייה מעולה וטופרים חדים

